

سَبَّأَتِی زَمَانٌ تَكُونُ بِلَدَّةٍ قُمَّ وَ أَمَلُهَا حُجَّةٌ عَلَى الْخَلَائِقِ وَ ذَلِكَ فِی زَمَانٍ غَیْبَةِ قَائِمِنَا إِلَى ظُهُورِهِ.

روزگاری خواهد آمد که شهر قم و مردمان آن حجت بر دیگر مردمان باشند؛ آن روزگار در زمان غیبت قائم ما است تا آن‌گاه که ظهور کند.

یکی از صفاتی که خداوند متعال با آن از امت پیامبر اسلام ﷺ یاد کرده، «بهترین امت‌ها» است. این صفت به‌دلیل وجود ویژگی مهم در این امت است که عبارت است از اجرای اصل «امر به معروف و نهی از منکر» و به‌همین دلیل خداوند متعال در سوره آل‌عمران می‌فرماید: ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ...﴾^۱؛ اجرای این اصل به‌اندازه‌ای حائز اهمیت است که در این آیه شریفه، بر ایمان به خداوند متعال مقدم شده است. در تفسیر اینکه چرا اصل امر به معروف و نهی از منکر بر ایمان به خدا مقدم شده است، مفسران مطالب فراوانی گفته‌اند که مهم‌ترین آنها مربوط است، به اهمیت و عظمت این دو فریضه بزرگ الهی و اینکه انجام این دو فریضه، ضامن گسترش ایمان و اجرای همه قوانین فردی و اجتماعی است و ضامن اجرا، بر خود قانون مقدم است.^۲ مؤید این تفسیر، روایت‌های متعددی هست که به آثار امر به معروف و نهی از منکر در جامعه اشاره می‌کند؛ از جمله روایت امام باقر علیه السلام که می‌فرماید: ﴿إِنَّ الْأَمْرَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيَ عَنِ الْمُنْكَرِ سَبِيلُ الْأَنْبِيَاءِ وَمِنْهَا جِ السَّلَاحُ، فَرِيضَةٌ عَظِيمَةٌ بَهَا تَقَامُ الْفَرَائِضُ وَتَأْمَنُ الْمَذَاهِبُ وَتَجَلَّ الْمَكَائِبُ وَتُزِيلُ الْمَظَالِمُ وَتَعْمُرُ الْأَرْضُ وَيَنْتَصِفُ مِنَ الْأَعْدَاءِ وَيَسْتَقِيمُ الْأَمْرُ؛﴾ یعنی امر به معروف و نهی از منکر راه انبیاء و طریق صالحان است، دو فریضه بزرگ الهی است که بقیه فرائض با آنها برپا می‌شوند و به‌وسیله این دو، راه‌ها امن می‌گردد و کسب و کار مردم حلال می‌شود، حقوق افراد تأمین می‌گردد و در سایه آن، زمین‌ها آباد شده، از دشمنان انتقام گرفته می‌شود و در پرتو آن، همه کارها رو به راه می‌گردد.^۳

این واجب بزرگ همچون سایر واجبات همواره در میان مسلمانان مطرح بوده و در مجامع علمی بر سر آن بحث‌ها صورت گرفته و جزء ضروریات اسلام به‌شمار می‌رود؛ اما نوع نگاه به آن و به‌ویژه مصادیق منکر و معروف و نیز شرایط عمل به این واجب، از جمله مباحث مرتبط با این دو واجب بوده است که همواره دچار ضیق و تنگناهایی شده است؛ به‌گونه‌ای که گاه در مقام عمل به تعطیلی آنها منجر شده و یا به برخی امور ظاهری و حداقلی اکتفا شده است. طبیعتاً چنین نگاه محدودنگرانه‌ای، با اهمیت این واجب که حتی بر ایمان به خدا هم مقدم می‌شود، چندان سازگاری ندارد؛ اما واقعیت این است که در طول تاریخ، چهره‌ها و رجال نامدار بزرگی در عرصه‌های دین آمده‌اند و رفته‌اند و این اصل را با همین نگاه محدود تفسیر کرده و یا حداقل در قامت یک مصلح اجتماعی، از این دو واجب بهره گرفته و تلاش کرده‌اند تا با رام کردن حاکمان سرکش زمانه به‌قدر وسیع، به‌میزانی، از حجم منکرات کاسته و بر کفه معروفات بیفزایند و بس.

• **وجه تمایز امام خمینی علیه السلام با سایر رهبران دینی**

در این میان امتیازی که حضرت امام خمینی علیه السلام داشت و وی را از سایر رهبران دینی و مصلحان اجتماعی دین‌مدار عالم اسلام تا آن روز متمایز می‌سازد، نگاه کامل و وسیع ایشان به مقوله امر به معروف و نهی از منکر است؛ به‌طوری‌که از منظر حضرت امام علیه السلام، اقامه امر به معروف و نهی از منکر، تنها در سایه بازتعریف مصادیق این دو واجب امکان‌پذیر است؛ بازتعریفی که معروفات و منکرات را از مصادیق شناخته‌شده رایج فراتر برده و شامل بحث حکومت اسلامی و حکومت طاغوت می‌کرد؛ به‌گونه‌ای که اقامه حکومت اسلامی به‌عنوان معروف بزرگ شمرده شده و اطاعت از حکومت طاغوت، منکر عظیم تلقی گردید. چنین نگاهی گام نهادن در مسیر انبیای الهی علیهم السلام است که خداوند متعال، وظیفه آنان را این‌گونه برشمرده است: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ اْعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾^۴.

این، تفاوت نگاه امام خمینی علیه السلام به مقوله امر به معروف و نهی از منکر و ارتقای جایگاه این دو واجب بزرگ بود؛ همچون اقدامی که امام حسین علیه السلام نسبت به این دو واجب انجام داد و به‌قول شهید مطهری علیه السلام به آنها اعتبار و ارزش بخشید و جایگاه آنها را بالا برد.^۵ شهید مطهری علیه السلام در مقام مقایسه دو نگاه سطحی و نگاه عمیق به مقوله امر به معروف و نهی از منکر و ارتباط

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، در دیدار اعضای کمیته اجرایی جایزه جهانی شهید صدر علیه السلام تأکید کرد: نظریه تمدنی اسلام که مبتنی بر حاکمیت الهی است، باید به جهان معرفی شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از قم، آیت‌الله کعبی در دیدار جمعی از اعضای کمیته اجرایی و دبیرخانه جایزه جهانی شهید صدر علیه السلام که در مؤسسه امام خمینی علیه السلام برگزار شد، بر لزوم معرفی نظریه و دیدگاه تمدنی اسلام به جهان با محوریت تولید، عدالت و کرامت انسانی تأکید و اظهار کرد: روح نظریه تمدنی اسلام، رهبری شایسته الهی به امامت امام عصر علیه السلام است.

عضو هیئت‌رئیس مجلس خبرگان رهبری خاطرنشان کرد: هر تمدنی بر پایه

پیروزی نهایی وقتی است که اسلام، به همه ابعاد و به همه احکامش در ایران پیاده شود و پیروزی بالاتر آن که در همه اقطار عالم، اسلام حکومت کند. اسلام مایه سعادت بشر است.

صحیفه امام علیه السلام، ج ۷، ص ۲۹۳

خمینی علیه السلام در مقوله معروف و منکر با نگاه دیگران و نتایج عینی این دو نگاه داشته باشیم، نوع مواجهه حضرت امام علیه السلام با جریان‌های انحرافی پیش از انقلاب مثال خوب و جالب توجهی است؛ به‌عنوان مثال در دهه ۳۰ و ۴۰ شمسی، شاهد گسترش جریان انحرافی بهائیت در جامعه ایران بودیم که همین مسأله موجب نگرانی عمیق جامعه مذهبی و به‌ویژه علما و مراجع شده بود و به‌همین دلیل، جریان‌های گوناگونی با صبغه مذهبی و حمایت بخشی از جامعه روحانیت جهت مبارزه با این پدیده شوم استعماری شکل گرفت که مهم‌ترین آنها «انجمن حجتیه» بود. این انجمن با یک کار تشکیلاتی وسیع، تلاش فراوانی در جهت مبارزه با بهائیت، روشنگری در میان مردم و تلاش برای خنثی کردن آثار تبلیغی این فرقه انحرافی به‌ویژه بر روی نسل جوان می‌کرد و تلاش می‌نمود، جامعه هدف این گروه را که عمدتاً از میان جوانان بودند، یک به یک از منجلاّب این گروه نجات دهد.^۱ ظاهر امر این است که چنین رفتاری بسیار قابل تقدیر و شاید به‌زعم بسیاری، تنها راه ممکن تلقی می‌شد؛ اما واقعیت این بود که نوع نگاه این تشکیلات، به‌دلیل گسترش بهائیت ناشی از نگاه سطحی‌نگرانه آنها به این فرقه و بیش از آن، نوع تلقی آنها از بحث معروف و منکر بود که تلاش می‌کرد تا معروف و منکر را به سطح پایین تنزل داده و به وظیفه شرعی خود در قبال امر به معروف و نهی از منکر، تنها در این سطح بسنده کند؛ فلذا در قاموس این جریان، اساساً با ارتباطی میان بهائیت با دستگاه حاکمه وجود نداشت و یا ورود به محدوده هیئت حاکمه برای واکاوی ریشه‌های فرقه، ممنوع بود و به‌همین دلیل تشکیلات انجمن حجتیه، به اقدامات قابل توجه خود در رهاندن تعدادی از فریب‌خوردگان بهائیت راضی و خرسند بودند و این، در حالی بود که ریشه‌های اشاعه بهائیت در خود حکومت فاسد پهلوی بود که نه‌تنها نخست‌وزیر؛ یعنی عالی‌ترین مقام اجرایی را از میان بهائیان‌ها انتخاب کرده و مقام پزشک مخصوص خود را نیز که محرم اسرار شاه به‌شمار می‌آمد به بهائیان‌ها سپرده بود؛ بلکه ده‌ها پست و مسئولیت کلیدی از جمله آموزش و پرورش کشور را تمام و کمال در اختیار بهائیت قرار داده بود و عملاً زمینه‌ها را برای گسترش بهائیت در جامعه فراهم کرده بود؛ به‌طوری‌که رهایی چند جوان از این منجلاّب در برابر فاجعه‌ای که در حال رخ دادن بود، اساساً به‌شمار نمی‌آمد. با این حال جریان انجمن حجتیه، همچنان حاضر نبود، با ریشه‌ها مبارزه‌ای داشته باشد. در این زمینه آقای «احمد احمد»، از مبارزان پیش از انقلاب که سابقه همکاری با این انجمن را دارد، در کتاب خاطرات خود می‌نویسد: «انجمن از سیاسی شدن افراد عضو، به‌شدت جلوگیری می‌کرد و سعی داشت که موجبات ناراحتی حکومت را فراهم ننماید.... کار انجمن حجتیه، مبارزه با معول بود، نه علت؛ به‌همین دلیل، موفقیت آن در رسیدن به هدفش، محدود بود. انجمن می‌پنداشت، برای اینکه بتواند حیات یابد و به مبارزه خود ادامه دهد، باید با رژیم شاه، کنار آید یا دست‌کم کاری به کار آن نداشته باشد و می‌گفت: پرداختن به امور سیاسی، مانع تحقق اهداف انجمن است و آن را یک خط انحرافی می‌دانست. از این‌رو، تصمیم گرفت برای احتیاط، از اعضای خود تعهد منع فعالیت‌های سیاسی بگیرد.^۲»

در مقابل این نگاه، با نگاه امام خمینی علیه السلام مواجه هستیم که نگاه عمیق و ریشه‌ای به مسائل داشته و به‌جای مبارزه با معول‌ها، ریشه‌ها را آماج حملات خود قرار می‌داد و مبارزه با کانون فساد یعنی نظام سلطنت را سرلوحه فعالیت خویش قرار داد و به این ترتیب، با پیروزی انقلاب اسلامی، خود به خود بساط بهائیت نیز از کشور برچیده شد.

• **سخن آخر**

امام خمینی علیه السلام، تفسیر مترقی و حداکثری از مقوله امر به معروف و نهی از منکر نمود که این تفسیر برگرفته از حرکت و هدف انبیای الهی و ائمه اطهار علیهم السلام و به‌نوعی احیاگر شیوه و روش ائمه اطهار علیهم السلام بود و با چنین نگاهی توانست، امت اسلامی را همراه خویش ساخته و با کمک آنها در بهمن ۱۳۵۷ نظام سلطنتی را به‌عنوان نظام طاغوت و بزرگترین منکر، برانداخته و به‌جای آن حکومت اسلامی را که زمینه‌ساز پرستش الله و اجرای احکام و قوانین اسلامی است، به‌عنوان بالاترین مصادق معروف، برقرار سازد و از آنجایی که خداوند متعال، عاملان به دو واجب الهی امر به معروف و نهی از منکر را بهترین امت‌ها معرفی می‌کند، انقلاب اسلامی ایران را می‌توان «انقلاب بهترین امت‌ها» معرفی کرد.

.....

• **پی‌نوشت‌ها**

۱. آل عمران، ۱۱۰.
 ۲. ناصر مکارم شیرازی، تفسیر نمونه، ج ۳، ق ۳۶، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۴، ص ۷۲.
 ۳. محمد بن یعقوب کلینی علیه السلام، اصول کافی، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ج ۵، ص ۵۵، باب الأمر بالمعروف والنهی عن المنکر، حدیث ۴، ج ۳، ص ۳۶.
 ۵. رک: مرتضی مطهری، حماسه حسینی، تهران: انتشارات صدرا، ج ۱۷، ص ۱۵۷.
 ۶. محمد بن محمد(شیخ مفید علیه السلام)، الارشاد فی معرفه حجج الله علی العباد، قم: الموتر الدولي للافقیه الشیخ المفید، ۱۴۱۳، ق ۱، ج ۲، ص ۳۸.
 ۷. حماسه حسینی، همان.
 ۸. امام خمینی علیه السلام، صحیفه امام، تهران: انتشارات عروج، ج ۱، ص ۴۲۰.
 ۹. همان، ج ۳، ص ۷.
 ۱۰. امام خمینی، ولایت فقیه، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام، ۱۳۹۴، ص ۱۳.
 ۱۱. صحیفه امام، همان، ج ۱، ص ۱۸۷.
 ۱۲. همان، ج ۳، ص ۴۳۱-۴۳۰.
 ۱۳. رک: رضا اکبری آهنگر، حقایق پیرامون انجمن حجتیه، تهران: انتشارات شهید کاظمی، ۱۳۹۸.
 ۱۴. احمد احمد، خاطرات، مصاحبه و تدوین: محسن کاظمی، تهران: انتشارات سوره مهر، ص ۵۶-۵۷.

جهانی، به‌معنای ایجاد نظام اجتماعی اسلام است که در سطح جهانی باید بر اساس محبت، همزیستی و رحمت تعریف شود تا نظامی عادلانه در جهان به‌جای نظم موجود که با نهادهای ضعیفی چون سازمان ملل راه به جایی نبرده است، ایجاد گردد.

آیت‌الله کعبی همچنین در مقایسه تمدن غربی و تمدن اسلامی اظهار کرد: تمدن غربی به علم و عقل بشری بسنده کرده است؛ اما تمدن اسلامی بر جمع علم و ایمان و رجوع به انبیای الهی علیهم السلام به‌عنوان منبعی بالاتر از عقل بشری تأکید دارد؛ چراکه علم صرف و بدون ایمان، در نهایت منجر به ظلم می‌شود؛ اما اگر با ایمان همراه شود، منجر به آزادی همراه با عدالت، امنیت، هویت و خانواده دانست و افزود: تقویت ایمان و عمل صالح در گستره

آیت‌الله کعبی

نظریه تمدنی اسلام به جهان معرفی شود

رهبری، همچنین طاغوت را محدود به تمدن غربی که بر مبنای جداسازی دین از حکومت بنیان نهاده شده، امروزه بعد از چند دهه، با چندین مشکل و چالش مواجه شده است که مهم‌ترین آن، الحاد نظری و عملی در غرب بر اثر غلبه اصل سود و لذت، گسست هویت بشری، تجردگرایی و بی‌توجهی به عموم، ایجاد و شکل‌گیری اقلیت ظالم حاکم بر جهان و طاغوت بین‌المللی‌است.

نماینده مردم خوزستان در مجلس خبرگان

افجوزة

- سال بیست و دوم شماره ۷۸۷
- دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۴۰۲
- صفحه ۵۰۰۰ تومان

<div><div> </div><div>صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه</div><div>مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه: رضارسنتمی</div></div>
<div><div> </div><div>سرمدیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه</div><div>تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰۰ • شماره: ۳۲۹۰۱۵۳۳</div><div>صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱</div></div>
<div><div> </div><div>نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، بلاک ۱۵</div><div>پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir</div><div>پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir</div></div>
<div><div> </div><div>کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵</div></div>

عطریار

چشم‌های بی قرار

علیرضا خاکساری

غصه هجران یارم کار دستم می‌دهد

روزگاری انتظارم کار دستم می‌دهد

گریه خواهم کرد هر آیینه بر احوال خویش

چشم‌های بی‌قرارم کار دستم می‌دهد

باخودم می‌گویم آقاایم رهاایم می‌کند

آخربش این حال زارم کار دستم می‌دهد

با گناهان روز و شب احساس سنگینی کنم

عاقبت این کوله‌بارم کار دستم می‌دهد

هم دروغ مستحبی هم خیانت هم دغل

وای من این کسب و کارم کار دستم می‌دهد

سفره پر زرق و برقی دارم اندر خانه‌ام

لقمه‌های شبیه‌دارم کار دستم می‌دهد

گرچه آزادم ولی گویم اسیری بهتر است

انتخاب و اختیارم کار دستم می‌دهد

«لیت شعری» بر لب اما بی‌تفاوت گشته‌ام

های و هوی هر شعارم کار دستم می‌دهد

فکر و ذکرم شد ردیف شعرهای تازه‌ام

این غزل‌هایی که دارم کار دستم می‌دهد

معیار مهم برای انتخاب نماینده اصلح در بیان آیت‌الله اراکی

مرجعیت دانایان صالح اصل مهم در انتخابات

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم گفت: نباید انتظار داشته باشیم که جمهوری اسلامی جامعه معصومی درست کند. عدالت این است که حکومت، فاسد را محاکمه کند؛ نه اینکه در آن جامعه، فاسد پیدا نشود؛ البته در نظام اسلامی هیچ مسئولی حتی بالاترین مقام کشور، مصونیت

قضایی ندارد و این خود نکته مثبت نظام است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن اراکی در گردهمایی خواهران مبلغه استان قم که در سالن اجتماعات جامعه مدرسین برگزار شد، مرجعیت دانایان صالح در سه بعد تبیین، تقنین و اجرا را یک اصل مهم قرآنی دانست و با اشاره به مسئولیت عموم مردم در انتخابات، گفت: همه انتخابات‌ها در نظام جمهوری اسلامی، مبتنی بر اصل انتخاب دانای صالح است.

عضو جامعه مدرسین ادامه داد: ما امروزه در جامعه با دو نوع چالش روبه‌رو هستیم که مصدر یک‌سری از آن‌ها، فرامرزى و یک‌سرى، مربوط به مسائل داخلی است؛ البته دشمنان نظام به‌سبب دارا بودن سرمایه‌های عظیم و قدرت رسانه، از هیچ‌گونه تلاشی برای ضربه زدن به نظام کوتاهی نمی‌کنند.

وی افزود: امروز در مقایسه با اوایل انقلاب، همه‌چیز از جمله نقاط قدرت و ضعف ما، در عرصه‌های گوناگون برای دشمن آشکار است؛ لذا چالش ما امروزه نسبت به تهدیدات دشمنان سخت‌تر می‌باشد.

آیت‌الله اراکی خاطرنشان کرد: همه افراد جامعه و هر کسی که دسترسی به قلم و رسانه دارد، باید چهره و حقیقت ابزارهای روانی دشمن را افشا کند و برای خود این را یک وظیفه بداند و تلاش کند، افرادی را که ابزاری برای دشمنان شده‌اند، در جامعه منزوی کرده و خیالت آنان را برای مردم آشکار سازد.

وی در ادامه تصریح کرد: وقتی معلوم شود، فرد یا رسانه‌ای علیه کشور حرف‌های نامتعارف و معاندانه می‌زند، باید توطئه آنان را افشا کرد.

عضو خبرگان رهبری گفت: در یک جامعه زنده و آگاه، پیوستگی وجود دارد و همواره این‌گونه جوامع نسبت به مروجان و رسانه‌های منحرف موضع منفی دارند.

وی ابراز کرد: ما در جمهوری اسلامی ممکن است، فاسد داشته باشیم. نباید انتظار داشته باشیم که جمهوری اسلامی جامعه معصومی درست کند. عدالت این است که حکومت، فاسد را محاکمه کند؛ نه اینکه در آن جامعه فاسد پیدا نشود؛ البته در نظام اسلامی، هیچ مسئولی حتی بالاترین مقام کشور، مصونیت قضایی ندارد و این خود، نکته مثبت نظام است.

آیت‌الله اراکی ادامه داد: اینکه امروزه در دادگاه‌ها شاهد آن هستیم که فرزند یا فالان شخص ذی‌نفوذ محاکمه می‌شود، نشان از قوت حکومت است که نسبت به فساد چشم‌پوشی نمی‌کند؛ لذا وجود تخلف، نشانه بی‌عدالتی نیست؛ بلکه برخورد با تخلف، نشانه عدالت است.

وی در پایان با تأکید بر لزوم توجه به ظرافت‌های رسانه‌ای، تصریح کرد: ما یک امر خبررسانی داریم که نقش اطلاع‌رسانی دارد؛ اما اگر همین خبر در رسانه‌ها تکرار شود، این امر، خود، یک کار روانی است و باید این امر مهم در مقوله اطلاع‌رسانی مورد توجه واقع شود.